

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Миглена Людмилова Прашкова, ВТУ,
професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство

относно процедура за заемане на академична длъжност „доцент”
Нов български университет, Факултет за базово образование,
департамент „Дизайн”

Обща информация за обявения конкурс:

Област на висше образование: 8. Изкуства

Професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство

Научна специалност: „Изобразително изкуство – визуална композиция, форма и цвят в дизайна”

Конкурсът е обявен в Държавен вестник: ДВ, бр. 15, от 14.02.2023 г.

1. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент” по Визуална композиция, форма и цвят в дизайна е обявен за нуждите на департамент „Дизайн”, във Факултета по базово образование на Нов български университет, София. Научното жури е назначено с ректорска заповед № 3-РК-192 / 28.04.2023 г. Съгласно протокол от неговото първо заседание, проведено на 15.05.2023 г., до конкурса е допуснат един кандидат – гл. ас. д-р Иванка Димитрова Добрава-Драгостинова, която работи на основен трудов договор като преподавател в НБУ от 2011 г. Според представената в документите таблица кандидатът изпълнява минималните национални наукометрични показатели. На същото заседание е определена датата за заключителното заседание – 25.09. 2023 г., избран е председател и членовете на научното жури, които да подготвят рецензии и становища. По процедурата не са допуснати нарушения.

Представената ми за становище документация по конкурса напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и изискванията на НБУ.

2. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Иванка Добрева-Драгостинова има магистърската степен от Факултета за приложни изкуства в Националната художествена академия, със специалност „Дизайн на детската среда” (2003) и педагогическа правоспособност (2001). За дипломната си работа за бакалавърската степен, също от НХА, получава награда на фондация „Отворено общество” и Междууниверситетски фонд (2001). През 2010 г. Висшата атестационна комисия ѝ присъжда образователна и научна степен „доктор”. Темата на дисертационния труд е „Дизайнът за здравето на децата. Дизайн за интериора на профилактичните и лечебните заведения за деца”. От 2011 г. е главен асистент в департамент „Дизайн” на НБУ. Членува в сдружение „Арт кръг Импулси”, група „Цвят – България”, Камарата на българските дизайнери и Научно-технически съюз по текстил, облекло и кожи.

Иванка Добрева-Драгостинова участва в редица национални и международни проекти и художествени форуми, а количествените им параметри са внушителни. Всички те са коректно изписани и приложени в подготвените за конкурса документи. Позволете да не изброявам всяко участие. Ще обобщя, че след избирането ѝ на академична длъжност „главен асистент”, от 2011 г. до момента кандидатът има 7 самостоятелни изложби в страната и десетки участия в колективни художествени изложби, национални изложби, международни изложби, биеналета и др. Голяма част от тях, както и проектите, са посветени на творчеството в областта на дизайна. Наред с художествено-творческата си работа, Добрева-Драгостинова развива и впечатляваща научна дейност. Участва в редица национални и международни научни конференции и има общо 42 публикации, от които след 2011 г. са 34 и са отпечатани в научнорецензирани издания. Първоначално интересите ѝ са посветени на дизайна на детската среда, но последните ѝ статии визират разнообразни проблеми в областта на дизайна изобщо, които пряко се отнасят до композицията, избора на изразни средства и материали, творческия процес и средата, за която се създават различните дизайнерски или художествени обекти. Текстовете са публикувани в рецензирани издания, под научната редакция на колегии от български и чуждестранни учени и специалисти. Свидетелство за значимостта на представената научна продукция са признатите 7 цитирания в световни и други бази данни. (Приложена е справка от НАЦИД.)

В конкурса за „доцент“ по Визуална композиция, форма и цвят в дизайна гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова участва с хабилитационен труд – цялостен художествен продукт, който включва творбите от последните две самостоятелни изложби – „21 в синьо”, Музикален център „Борис Христов”, София, 21 май – 4 юни 2021 г., и „Пътуване в

синьо”, галерия „Юка”, Варна, 16 август – 10 септември 2021 г. Двата цикъла представят „изследователски и артистични търсения на автора на границата между дизайна и визуалните изкуства” (Резюме, с. 1). Кандидатът е подготвил текст към тях – разширено резюме от 61 стр., от които 47 стр. текстова част, 12 стр. илюстративна част и 2 стр. библиография, като са включени 33 моливни ескиза, 30 цветни композиции, 41 графични композиции, които са изпълнени от автора. В текста са представени идеята, изразните средства, използвани в процеса на създаване, творческите експерименти и резултатът от тях. Авторът умело борави с понятията и терминологията, разглежда отделните елементи на композицията – фон, форма, линия, контраст, както и тяхното организиране – симетрия и асиметрия, метрум и ритъм, доминанта. Особено аналитично е подходено в тази част, която се отнася за цвета, както и за принципите в композицията.

В подкрепа на основния хабилитационен труд са презентирани още няколко цикъла – композиции, малка пластика „Вилици” и „Родопски пейзажи” (живопис), както и няколко изложби. Подготвена е отделна презентация с реализирани дизайнерски решения: „Биомагазин”, детски конструктор „Приказен град” и манипулативен конструктор за деца, няколко серии с осветителни тела и мебели „Оригами”, „Сфери”, „Феникс” и пространствена инсталация „Коледният дух”, с кратки анотации – заглавия, техника и формат.

Творбите в хабилитационния труд и представените в подкрепа научни и художествени продукти са изцяло авторски. Показват творческите търсения и изследователските интереси на гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова. Демонстрират уменията на автора чрез практиката и в творческия процес да се изследват средствата и принципите в композицията, която е основа на всяко произведение, независимо от вида на изкуството. Подчинени на определени закономерности, отделните композиционни елементи могат да се разместят или сменят, да се противопоставят или уравнисят, за да се потърси балансът между авторското решение и възприятието на зрителя. Това е своеобразният диалог между създаващия и ползващия, чрез който резултатът добива смисъл. Или, това е свободата на автора да „стъпи” върху известното, познатото, върху традицията, като изследва нови територии, трупа нов опит и открива нови възможности. Резултатите от проведените разнообразни абстрактно-декоративни живописни експерименти, интересно – в една единствена цветова гама, откриват варианти за композиционни решения, които могат да бъдат пренесени в дизайна. Отнасят се най-вече към психологическата нагласа, емоционалното въздействие (състояние), към

взаимодействието човек – среда или могат да послужат за предаването на определени идеи и послания.

Работата със студентите в практическите дисциплини се базира на постоянна жива комуникация, мотив за творческа работа и професионални умения, които кандидатът притежава. Не се съмнявам, че успехът на преподавателската работа се гради, от една страна, на прецизност и пунктуалност, на постоянство и систематичност, но от друга – и на възможността за поставяне на различни гледни точки в процеса на работа, за приемане на предизвикателства и за придаване на смисъл на случайното. Особено важен тук е ракурсът на изследователя, необходим да провокира мислене, аналитичност и търсене на нови решения. Добрева-Драгостинова извежда пълноценния, съпреживян творчески процес, в центъра на който е човекът, като абсолютна необходимост за успеха в реализацията на творбата. Идентичен е творческият процес и в областта на дизайна, където очакваният резултат не може да се постигне без взаимодействието човек – среда.

Приносният характер на представения хабилитационен труд – текст и творби, се изразява най-вече в това, че се базира на систематично проведени художествени експерименти, които са теоретично обосновани. Отпечатването на изследването, заедно с представения авторски изобразителен материал, може да послужи в обучението на студенти както в областта на дизайна, така и в обучението по композиция и цветознание, не само в НБУ, но и в други висши училища по изкуствата.

3. Учебна и преподавателска дейност

Аудиторната и извън-аудиторната заетост на кандидата отговаря на изискванията на университета и дори я надвишава, което включва и работа в електронния обучителен модул „MOODLE – НБУ”. Участва в комисии за приемане и одобряване на студентски кандидатури по програма Еразъм. От представените документи – таблицата с наукометричните показатели, се вижда високата оценка на студентите в проведените анкети.

4. Административна и обществена дейност

Гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова е член на ФС и редовно участва в работата на департаментните съвети. Свидетелство за нейната обществена активност са редица проекти, реализирани през последните години. Ежегодните ѝ участия в дните на отворените врати на НБУ са свързани с привличането на студенти в програмата.

5. Заключение

Предвид всичко казано дотук, **убедено** предлагам на почитаемото научно жури гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство, научна специалност „Изобразително изкуство – визуална композиция, форма и цвят в дизайна”.

23. 06. 2023 г.

Велико Търново

проф. д-р Миглена Прашкова